



Netknipsels #058 week 02/2004

de Biotheek

Biotheek Netknipsels #058 week 2 | 15 januari 2004

We beginnen met kippen en eindigen met eieren. Of net andersom natuurlijk, zo u wilt. Maar daartussen valt er nog heel wat te vertellen. Belbior en Blivo organiseren een studienamiddag rond het uitloopbeheer van kippen. We hopen u hiervoor uit uw kot te krijgen. Om uw interesse te wekken of u voor te bereiden voorzien we in deze Netknipsel al een uitvoerig artikel.

Hartelijke groet,
Dirk Verdickt, eindredactie.

In dit nummer:

NATIONAAL

Studienamiddag uitloopbeheer

Kijk, een kip in de uitloop

Vlaamse regering geeft haar goedkeuring aan statistisch meerjarenprogramma

Uitnodiging voor een bezoek aan Nederland op maandag 19 januari 2004

Lancering Steunpunt Groene Zorg: Verzelfstandiging op 21 januari 2004

Plastiek zak van de toekomst verteert na twee maanden

INTERNATIONAAL

NL - Biologische consument koopt 50% biologisch

NL - Ook biologische telers tonen interesse voor Gesloten Kas

NL - Sanering in biologische varkenshouderij door tegenvallende verkoop vlees

NL - Biologische varkenshouders willen niet terugschakelen

B - NL - DU – Biofach

DU - EkoConnect - neues Zentrum für Öko-Landbau Mittel- und Osteuropas gegründet

VSA - Alternatieve selectiemethode kan agressie onder leghennen beperken



NATIONAAL

Studienamiddag uitloopbeheer

Wilt u meer weten over uitloopbeheer bij kippen, dan bent u van harte welkom op de studienamiddag die Belbior en Blivo organiseren op maandag 19 januari. Deze studiedag is de afsluiter van het ALT-demonstratieproject 'Uitloopbeheer bij legkippen met als doel de bemestingsdruk, de sanitaire situatie en het dierenwelzijn te verbeteren'.

Tijdens deze namiddag zullen de projectuitvoerders de resultaten en praktijkervaringen uiteenzetten. Daarnaast vertellen de Nederlandse onderzoekers Monique Bestman en Willem Schouten over hun ervaring en kennis. Zij zijn beiden betrokken bij Ekoplum, een project dat de relatie onderzoekt tussen gezondheid en uitloopsystemen.

We bieden u ook graag een geïllustreerde brochure aan en bekijken samen een informatieve film met nuttige tips die als verzameling van de kennis wordt gepresenteerd.

De namiddag zal eindigen met een panelgesprek.

De studiedag vindt plaats vanaf 14.00 uur op het Proefbedrijf voor de veehouderij in Geel.

Gelieve vooraf in te schrijven bij Marcel de Jong, 03/287 37 70 of marcel.dejong@blivo.be.

(Bron: BLIVO, januari 2004)

Kijk, een kip in de uitloop

Uitloopbeheer bij legkippen

In de biologische kippenhouderij krijgen kippen toegang tot een groene uitloop. Of de kip effectief naar buiten gaat, hangt af van de inrichting van de uitloop. Belbior en Blivo organiseren daarover een studienamiddag op 19 januari.

Op bedrijven waar de uitloop is ingericht met verschillende vormen van beschutting gaan kippen vaker naar buiten en verdelen ze zich beter over de hele uitloop. Voor deze ideale situatie vertrek je van de kip. Maar de meeste uitlopen bestaan nog steeds uit een grasvlakte met eventueel een bomerij op enige afstand van de stal. Deze aanplantingen gebeurden meestal om het directe zicht op de stallen weg te nemen en het bedrijf landschapsvriendelijker te maken. De uitloop werd niet ingericht vanuit de wensen van de dieren, maar uit praktische overwegingen voor de mens. Het is niet vreemd dat de kippen deze uitlopen zelden goed gebruiken.

Uitlooptijd

Om het gebruik van de uitloop te optimaliseren, is ook het moment waarop de kippen de uitloop leren gebruiken essentieel. De kippen moeten zo jong mogelijk naar buiten leren gaan. Bij voorkeur tijdens de opfok. Dat kan al vanaf een leeftijd van zes of zeven weken. Kippen die op het bedrijf aankomen, moeten ook al binnen enkele dagen toegang krijgen tot de uitloop, weten pluimveehouders. Je kan ze naar buiten lokken met strooigraan, brood of groenvoer. Je zou je kunnen afvragen of de kippen hun eieren nog wel binnen leggen als ze zo snel naar buiten gaan. Maar ervaring leert dat dat zelden een probleem is. Bovendien kan je vuile eieren en buiteneieren voorkomen door de kippen 's ochtends iets later buiten te laten of de voertijden en het lichtschema aan te passen. Voor een blijvend goed gebruik van de uitloop is belangrijk dat je de kippen dagelijks toegang verleent tot de uitloop, ook bij slecht weer. Je laat het dan over aan de kippen of ze naar buiten gaan of niet.

Hennen en hanen

De aanwezigheid van hanen kan kippen stimuleren om de uitloop goed te gebruiken. De rol van



de hanen is de hennen te begeleiden naar voedselruimte, zandbaden en naar hun slaapplek bij het invallen van de schemer. In de buitenuitloop is hun belangrijkste taak bovendien de hennen te waarschuwen en te beschermen bij dreigend gevaar. Als de hennen zich buiten veilig voelen, zullen ze niet zo vaak schrikken en naar binnen rennen. Daarnaast zorgt een dominante haan voor rust in de groep.

Wisseluitlopen

Om de hergroei van de groene vegetatie mogelijk te maken en de sanitaire toestand van de uitloop te beheersen, is de indeling in verschillende percelen een noodzaak. De uitloop indelen in drie delen is beter dan in twee. De belasting met ziekteverwekkers en overbemesting zou dan beduidend lager zijn. Ook de groene vegetatie kan zich dan goed herstellen en de verdeling van de kippen over de hele uitloop verbetert. Als je de uitloop verdeelt in drie gelijke delen, laat je de verschillende delen bij voorkeur telkens vier weken beweiden door de kippen. Daarna heeft de vegetatie acht weken de tijd om zich te herstellen.

Ook kan je delen van de uitloop inschakelen in een vruchtwisseling met teelten die veel stikstof en fosfaat opnemen, zoals maïs en kolen. In de praktijk is de sanitaire situatie bij wisseluitlopen en uitlopen die worden ingeschakeld in de vruchtwisseling aanzienlijk beter dan bij uitlopen die permanent ter beschikking zijn. Gebruik je wisseluitlopen, dan is de arbeidsbesteding wel iets hoger. Voor de toegang tot de wisseluitloop moet het bovendien mogelijk zijn dat elke afdeling van de uitloop toegankelijk is vanuit de stal, liefst met eigen voorruimte.

Voorruimte

De voorruimte is het deel van de uitloop dat direct grenst aan de stal. Aangezien deze ruimte doorgaans intensief wordt gebruikt, is het belangrijk dat er voldoende uitloopopeningen zijn. Door het intensieve gebruik laat de waterafvoer hier soms te wensen over en is het bijzonder moeilijk om de vegetatie er in stand te houden. Daar moet je rekening mee houden als je de inrichting van je uitloop plant. Een dakgoot bijvoorbeeld is geen overbodige luxe. De voorruimte heeft naargelang het bedrijf een breedte van vijf tot twintig meter. Deze zone is meestal breder als er slechts aan één zijde van de stal een uitloop is.

'Groene' uitlopen

Kippen leven van nature uit in de bossen. Grote open vlakten mijden ze liefst. Ze zijn bijvoorbeeld bang voor roofvogels en bij gevaar zoeken ze beschutting. Daarnaast houden ze ook niet van direct, sterk zonlicht. In de zomer houden de kippen zich daarom het liefst in de schaduw op. Een bos met een paar open plaatsen zou met andere woorden de ideale uitloop zijn.

De vraag is hoe pluimveehouders dierenwelzijn, ecologie en landschap op dit vlak kunnen verzoenen. En er een extra opbrengst of inkomen uit kunnen halen. Om de natuurlijke omgeving van kippen zo goed mogelijk te benaderen, moeten we de uitloop aantrekkelijk maken voor de kippen maar hun ook voldoende veiligheid en beschutting bieden. Want zonder beschutting buiten, vluchten de kippen naar binnen en bij herhaaldelijk naar binnen vluchten komen ze steeds minder snel naar buiten en blijven ze steeds dichterbij de stal.

Brengen pluimveehouders natuurlijke of kunstmatige structuren in de uitloop aan die de kippen aantrekken, dan hebben de kippen daar de ideale beschutting en hoeven ze niet noodzakelijk in de stal of in de omgeving van de stal te blijven. Overdekte zandbaden in de uitloop zijn een goed voorbeeld. Ze dienen deels als beschutting en de kippen kunnen er hun vederkleed verzorgen. Ondertussen wordt de rest van de uitloop gespaard. Ook compostkisten vinden kippen wel fijn. Ze vinden er extra voedsel en de wormen vormen een bron van dierlijk proteïne. Essentieel is wel dat het compostmateriaal van onbedenklijke oorsprong is.

Natuurlijke beschutting

Natuurlijke beschuttingselementen kunnen bomen en struiken zijn. Maar ook eenjarige teelten,



aardpeer, zonnebloem, asperge, alfalfa, mosterd en granen zoals maïs, rogge en gerst. En natuurlijk zaadmengsels voor wilde vogels. Onder bomen en tussen struiken en maïs vinden de kippen beschutting en schaduw. Bovendien bevordert de natuurlijke beschutting de verspreiding van de kippen over de hele uitloop. En de aanplantingen nemen de uitgescheiden nutriënten ook op uit de diepere lagen. Een boomgaard kan tot 65 kg fosfaat en 165 kg stikstof per hectare opnemen. Bomen en struiken zijn trouwens een verfraaiing van het landschap. Een hoogstamboomgaard is ideaal, maar ook laagstamfruit kan. De kippen zullen maar al te graag de schadelijke insecten en het afgefallen fruit opruimen. Het overige fruit kan daarna worden geoogst en vermarkt.

Houtwallen aanplanten is zeer interessant. Maar je moet bij de aanleg rekening houden met de bereikbaarheid van de tussenliggende percelen voor machinale grondbewerking.

Ook hier kunnen vruchtendragende struiken dienst doen.

Hazelnoten bijvoorbeeld, of vlierbes en meidoorn. De kippen zijn dol op de vruchten en de bladeren van deze struiken. Als je houtwallen aanplant, ga je best straalvormig te werk; vanaf de stal telkens dieper in de uitloop. Je kan ook kiezen voor een aanplanting in stroken waarbij je om de vijftien meter telkens een nieuwe strook aanplant.

Op natte percelen kan je wilgen planten. De uitloop kan ook gebruikt worden als boomkwekerij. De wortels van de aanplantingen dien je wel te beschermen tegen het pikken en krabben van de kippen. Vooral voor jonge bomen en struiken is dat nodig, zeker als ze dichtbij de stal staan. Je kan daarvoor gaas om de boom plaatsen, een lattenrooster of stenen aanbrengen.

Inzaai en eenjarige teelten

Zachte, bladrijke ondergrassoorten samen met witte klaver zijn de beste inzaai voor de uitloop. Zaaïen doe je het best na een bewerking van de grond. Je kan ook graanmengsels inzaaien samen met kruiden. Als je in de uitloop grassen of granen inzaait, laat je de kippen best enkele weken op een ander perceel lopen. Zo kan de zode zich op tijd herstellen. Maar in plaats van grassen of granen kan je ook maïs of zonnebloemen inzaaien. Ook kruiden of koolsoorten zijn goede alternatieven. Al deze gewassen kunnen geoogst worden of als voeder voor de kippen dienen. Bij het inzaaien van maïs of graan bestemd voor de oogst moeten de kippen in elk geval uit de uitloop blijven totdat deze gewassen vijftig à zestig centimeter hoog zijn.

Kunstmatige beschutting

Kunstmatige beschutting is vooral bij nieuwe uitlopen belangrijk, in afwachting dat de aanplantingen groot genoeg zijn. Of als je de kippen wilt laten lopen op percelen waar ook andere dieren zoals schapen of koeien kunnen lopen. Voordeel is dat kunstmatige elementen niet seizoensgebonden zijn. Bovendien is de pluimveehouder niet afhankelijk van een loonwerker voor het oogsten van de gewassen. En de pluimveehouder kan zeer goed het overzicht behouden. Als je nadien andere dieren in de uitloop laat, kan je de kunstmatige structuren verwijderen. Je kan het perceel dan makkelijk bewerken en er zelfs een of ander gewas telen. Maar je moet wel goed opletten dat rond deze structuren geen waterplassen ontstaan die op hun plaats weer een broeihaard van ziekten zouden kunnen worden. Voor een optimaal gebruik van de uitloop kies je beter voor meerdere kleinere beschuttingen die je goed verdeeld over de uitloop plaatst dan voor één grote beschutting.

Kunstmatige elementen die je in de uitloop kan plaatsen zijn bijvoorbeeld afdaken en hooiruiters. In het buitenland worden ook camouflagenetten of windbreekgaas gebruikt. Deze worden doorgaans opgehangen op palen van één meter hoog en goed opgespannen. Bij voldoende en strategische opstelling van de camouflagenetten blijkt dat bijna negentig procent van de kippen naar buiten gaat. In de praktijk blijven de kippen eerst nog vooral onder de netten. Maar na verloop van tijd verspreiden ze zich goed over de uitloop. Zelfs tot helemaal achterin. Alleen bij dreigend gevaar vluchten ze weer snel onder de beschutting.

Omheinen

Als omheining plaats je best een vaste omheining van minimum 180 centimeter hoog. Op deze



hoogte is de kans zeer gering dat de kippen er nog over fladderen en dat er wilde dieren over kruipen. Laat je de kippen 's avonds voor de schemer invalt op stok gaan en sluit je de uitloopopeningen goed, dan kunnen nachtelijke indringers zoals vossen niet binnendringen in de stal. Maar als de vos ook overdag voor problemen zorgt, houdt een schrikdraad langs de omheining de rover weg. Vanzelfsprekend moet je de omheining goed diep ingraven, zodat de vos er ook niet onderdoor kan. Om tijdelijk delen van de uitloop af te sluiten kan je gebruik maken van een verplaatsbare omheining.

Marcel de Jong, Blivo

(Bron: www.biotheek.be, januari 2004)

Vlaamse regering geeft haar goedkeuring aan statistisch meerjarenprogramma

Op voorstel van Renaat LANDUYT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, hecht de Vlaamse regering haar goedkeuring aan de uitvoering van het statistisch meerjarenprogramma, dat bestaat uit nieuwe statistische actieprogramma's en een opvolgingsrapportering.

Algemeen gezien heeft de Vlaamse overheid in deze beleidsperiode 933 nieuwe statistische reeksengedefinieerd, waarvan er nu reeds 734 feitelijk ingevuld zijn.

Hieronder volgen enkele interessante voorbeelden: (...)

4. Landbouw

In het kader van de beleidsondersteuning voor een duurzame Vlaamse land- en tuinbouw en het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling werd binnen de administratie Land- en Tuinbouw de Vlaamse Onderzoekseenheid voor Land- en Tuinbouweconomie (VOLT) opgericht. Die heeft als taak het beleid van cijfers te voorzien over het aantal bedrijven, areaal en het aantal dieren in de biologische landbouw. (...)

Hierdoor heeft de Vlaamse overheid het enkele jaren geleden vaak aangeklaagde tekort aan eigen Vlaamse statistieken volledig weggewerkt. Alle statistieken zijn vrij te consulteren op de website van de administratie Planning en Statistiek: www.aps.vlaanderen.be

persinfo : Marie De Vlieghe, woordvoester van minister Landuyt - tel. 02 553 25 11
e-mail: persdienst.landuyt@vlaanderen.be

(Bron: persberichten@VLAANDEREN.BE, 9 januari 2003)

Uitnodiging voor een bezoek aan Nederland op maandag 19 januari 2004

In het kader van een project "Samenwerking voor collectieve verkoop van hoeveproducten" in Oost Vlaams Brabant en Zuid Limburg, nodigen we u uit voor een studiebezoek aan Nederlands Limburg op 19 januari 2004.

Het programma:

Voormiddag: bezoek aan "Van Eigen Erf": een samenwerkingsverband tussen biologische boeren met een webwinkel en een distributiesysteem naar consumenten en aan de biologische producentenvereniging Noord-Limburg. Meer informatie op www.vaneigen erf.nl/.



Namiddag: bezoek aan “Distri Culinaire” in Meerlo: een bedrijf dat de distributie van verschillende groepen Limburgse streekproducten organiseert o.a. naar de horeca, maar ook naar supermarkten. Meer informatie op www.districtulinaire.nl/.

We zullen rond 8 's morgens moeten vertrekken en waarschijnlijk rond 19 uur terugzijn. Het vervoer is met eigen wagens, maar we willen natuurlijk zoveel mogelijk carpoolen. Concrete informatie over plaats en uur van afspraak volgt later, als we zicht hebben op de deelnemers.

Het project zal waarschijnlijk gesubsidieerd worden door de Administratie Land- en Tuinbouw en daardoor kunnen de kosten voor het bezoek (vergoeding bedrijven, lunch en vervoer), gedragen worden door het project.

Mat ik u vragen om met onderstaande strook in te schrijven ten laatste tegen 12 januari bij Lieve Vercauteren, Blijde Inkomststraat 50, 3000 Leuven; fax: 016/31.65.81; e-mail: lieve.vercauteren@vredeseilanden.be.

(Bron: Vredeseilanden, januari 2004)

Lancering Steunpunt Groene Zorg: Verzelfstandiging op 21 januari 2004

In Vlaanderen bestaan heel wat initiatieven die zorg met land- en tuinbouw verbinden. Zorgboerderijen doen dit op zeer verscheiden manieren. Opvang van ouderen op de boerderij, inschakelen van personen met een handicap op een tuinbouwbedrijf en het aanleren van het telen van groenten aan moeilijke jongeren zijn hiervan enkele voorbeelden.

De zorg voor kwetsbare groepen wordt zo gekoppeld aan een groene omgeving op een land- of tuinbouwbedrijf.

Clënten, zorgvoorzieningsinstellingen en heel wat land- en tuinbouwers werken hier samen aan. Om experimenten te laten uitgroeien tot volwaardige initiatieven moet nog gezorgd worden voor een goede omkadering.

Overtuigd van de noodzaak hiervan slaan Cera Foundation, Boerenbond en groep KVLV de handen in elkaar. Groene Zorg krijgt haar steunpunt.

Benieuwd hoe we dit zullen aanpakken? Dan bent U van harte welkom op de lancering van het Steunpunt Groene Zorg.

Wij nodigen u graag uit op woensdag 21 januari in de lokalen van groep KVLV te Wijgmaal-Leuven, Remylaan 4B

Programma

9.30 uur Onthaal met koffie

10.00 uur Welkom en situering

Groene Zorg heeft een PUNT

Groene Zorg heeft een STEUNPUNT

Vlaamse ministers over Groene Zorg

De heer Ludo Sannen, Vlaamse minister van landbouw en leefmilieu: "Groene



Zorg, een nieuwe uitdaging voor de verbrede landbouw"

Mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van welzijn, gezondheid en gelijke kansen: "Groene Zorg, een kans voor de zorgsector"

Vragen uit het publiek

12.00 uur Hapjesbuffet

Meer informatie bij Hilde Weckhuysen 016 24 49 22, Katrien Goris 016 24 47 65

Plastiek zak van de toekomst verteert na twee maanden

BRUSSEL In 2005 komt een plastic zak in omloop die in twee maanden biologisch afgebroken zal zijn. Vandaag duurt het een jaar tot zelfs een eeuw voor een plastic zak is afgebroken. Drie Belgische firma's werken aan de productie van de zak. Het geheim zit hem in een speciale stof die wordt toegevoegd tijdens de samenstelling van het plastic. Twee Franse supermarktketens hebben al beloofd om de zakken in 2005 te gebruiken.
Bjorn Cocquyt

(Bron: Het Laatste Nieuws, 10 januari 2004)

INTERNATIONAAL

NL - Biologische consument koopt 50% biologisch

Vaste klanten van biologische producten kopen gemiddeld 50% van hun levensmiddelen in de biologische variant. Het gaat dan voornamelijk om basisproducten als aardappelen, eieren, groente, fruit en zuivelproducten. De goede invloed op de gezondheid is voor de ondervraagden de hoofdreden om voor biologische voeding te kiezen. Dat blijkt uit marktonderzoek van Biologica, de beleids- en promotieorganisatie voor biologische landbouw en voeding.

Afgelopen zomer heeft Biologica voor de derde keer een onderzoek laten uitvoeren naar het profiel van de betrokken biologische consument. Hiervoor zijn enquêtes gehouden onder klanten van de natuurvoedingswinkels en abonnees van biologische groenten- en fruitpakketten. Er is gevraagd naar demografische gegevens, aankoopgedrag, aankoopmotieven, en meningen over kwesties uit de biologische sector.

De typische biologische consument is een hoogopgeleide vrouw van middelbare leeftijd, samenwonend of getrouwd en met een hoog inkomen. Zij koopt 51% van de voedingsmiddelen in de biologische variant en geeft gemiddeld € 39 per week uit in de natuurvoedingswinkel en € 14 per week in de supermarkt. Producten die vaak in de biologische variant worden gekocht zijn aardappelen, eieren, groente, fruit en zuivelproducten.

De redenen die genoemd werden voor het kopen van biologische producten zijn: de goede invloed op de gezondheid (60%), het feit dat er geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt (50%) en omdat de productiemethode beter is voor het milieu (49%). De gezondheid stond net als in 2002 op de eerste plaats. De lekkere smaak en het steunen van de biologische landbouw



vond men iets minder belangrijk dan voorgaande jaren.

De ondervraagden gaven aan meer te zijn gaan kopen vergeleken bij 2002. Met name de light en medium users zijn meer gaan kopen, dat deden ze vooral in de supermarkt. Ze kochten meer in de supermarkt omdat daar veel aanbiedingen waren met biologische producten. De heavy users lieten geen verandering zien, ze kochten net zoveel biologisch als voorgaand jaar.

Het rapport '[Hoe zit de vork aan de steel?](#)', een onderzoek naar de biologische consument' kunt u gratis downloaden van de website van Biologica.

U kunt het rapport ook voor € 7,50 per exemplaar bestellen bij Biologica, e-mail: <mailto:info@platformbiologica.nl>, telefoon: 030-2339970.

(Bron: Platform Biologica, 9 januari 2004)

NL - Ook biologische telers tonen interesse voor Gesloten Kas

Circa 20 tot 50 telers hebben zich tot nu toe bij toeleverancier Innogrow gemeld met serieuze interesse voor GeslotenKas. Teler kunnen bij Innogrow tegen een vergoeding van € 2500 een indicatie krijgen van de technische haalbaarheid en de terugverdientijd van het systeem voor hun bedrijf. Onder de geïnteresseerden bevinden zich ook enkele biologische bedrijven. Zij zien in het systeem vooral voordelen vanwege een lagere ziektedruk.

De techniek van GeslotenKas, waarbij warm water in de zomer wordt opgeslagen in zandlagen in de bodem en 's winters weer naar boven wordt gehaald voor het verwarmen van de kas, is tot nu toe alleen toegepast in de tomatenteelt. Er is inmiddels ook interesse voor het systeem van telers van paprika's en aubergines. Ook potplantenkwekers en enkele zaadveredelingsbedrijven zien perspectief in de techniek.

Omdat de biologische teelt grondgebonden is, moet worden gezocht naar een andere plek voor de luchtslangen die binnen GeslotenKas worden toegepast.

PPO in Naaldwijk wil dit gaan uitzoeken en heeft daartoe inmiddels een onderzoeksaanvraag ingediend. Men denkt aan hijsbare slangen die in het pad of naast de poten komen te liggen. Er ligt ook een onderzoeksaanvraag voor toepassing van het systeem in de teelt van gerbera's.

Ook Innogrow zelf zal investeren in extra onderzoek. Het bedrijf wil zich daarbij richten op onderzoek naar de belichte teelt van vruchtgroenten.

(Bron: Oogst, 9 januari 2004, knipsel uit: AgriHolland)

NL - Sanering in biologische varkenshouderij door tegenvallende verkoop vlees

Zo'n twintig biologische varkenshouders die via slachterij De Groene Weg (Dumeco) varkensvlees produceren voor de supermarkten van Albert Heijn en de Sperwer Groep moeten waarschijnlijk terugschakelen naar de gangbare productie. Het aanbod van het biologische vlees is namelijk veel sterker gestegen dan de vraag. Voor de boeren die moeten terugschakelen is een fonds gevormd met 2 miljoen euro door Albert Heijn en Sperwer, slachterij Dumeco en het ministerie van LNV.

Het Agrarisch Dagblad meldt dat supermarktketen Laurus (Super De Boer, Konmar) juist meer



biologisch varkensvlees wil gaan afzetten. De Hendrix Meat Group levert al biologisch vlees aan Laurus, maar de aanvoer is te klein om de verkoop te kunnen vergroten. Daarom worden gesprekken gevoerd met De Groene Weg, wat positief zou kunnen uitpakken voor een aantal leveranciers van deze slachterij. Met het convenant 'Opschaling Biologische Varkenshouderij' dat een aantal jaren geleden door meerdere partijen is getekend, was het de bedoeling om varkenshouders te stimuleren biologisch te produceren. Voor het omschakelen kregen zij subsidie en drieënhalve jaar lang een gegarandeerde afzetprijs voor hun vlees. In totaal hebben zestig boeren van deze regeling gebruik gemaakt, waardoor er nu zo'n honderd biologische varkenshouders zijn. Het aanbod van biologisch varkensvlees is nu echter teveel. Volgens woordvoerder Mes van Albert Heijn stijgt de vraag naar biologisch varkensvlees nog steeds, maar blijft deze achter bij het aanbod. Wanneer ook andere supermarkten biologisch vlees gaan verkopen en promoten zal de sanering in de biologische varkenshouderij kunnen worden beperkt, aldus de woordvoerder.

(Bron: Nederlands Dagblad / Agrarisch Dagblad, 9 januari 2004, knipsel uit: Ekoland)

NL - Biologische varkenshouders willen niet terugschakelen

Er zijn niet voldoende biologische varkenshouders bereid om op kosten van de supermarkten terug te keren naar de intensieve varkenshouderij. Dat zegt W. Veltmaat, voorzitter van de Vereniging Biologische Varkenshouders. De Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) is ook tegen een sanering. De organisatie is bang dat de productie dan voor lange tijd onmogelijk wordt.

De markt voor biologisch varkensvlees verkeert al een tijdje in onbalans. Er wordt teveel geproduceerd en te weinig geconsumeerd. Twintig procent van het dure biovlees wordt daardoor noodgedwongen als gewoon vlees verkocht. Het verlies is voor de supermarkten.

Om in deze situatie verandering te brengen vindt er achter de schermen al maanden overleg plaats tussen varkensboeren, supermarkten en de biologische slagers van De Groene Weg. De supermarkten zoeken de oplossing van het probleem in minder biologische boeren en willen daar wel wat geld voor vrijmaken.

De Vereniging Biologische Varkenshouders ziet nog een tweetal alternatieven: een prijsverlaging of een generieke korting. De vereniging vergadert volgende week over de verschillende alternatieven.

Ook ZLTO Varkenshouderij denkt dat er betere oplossingen te vinden zijn. Zo zouden de biologische varkenshouders bijvoorbeeld tijdelijk niet-biologisch vlees kunnen produceren. Daarnaast zou de consument bewogen moet worden om meer biovlees te kopen, aldus de ZLTO

(Bron: Eindhovens Dagblad, knipsel uit: AgriHolland, 10 januari 2004)

B - NL - DU –Biofach

Nederland op Biofach. Belang en doel van Biofach

Nederland

Nederland staat tijdens de komende Biofach als partnerland extra in de schijnwerpers. De vakbeurs voor biologische producten vindt volgend jaar van 19 tot en met 22 februari plaats in



Nürnberg. Men verwacht er in totaal 30.000 bezoekers. Het aantal exposanten bedraagt 2000. De beurs lift mee op het wereldwijde biologische succesverhaal. Het Britse onderzoeksbureau Organic Monitor schat de mondiale omzet in 2003 op 23 miljard Euro en dit betekent een groei van 8 %. Het Europese aandeel is goed voor 10,6 miljard Euro, waarbinnen Duitsland het grootste aandeel op zich neemt. In Nederland is de sector 325 miljoen€ waard. Dit is 1,6 % van de totale levensmiddelenmarkt.

Wat betekent de biologische markt in België?

Voor België is de schatting voor 2003: 200 tot 250 miljoen € (8 tot 10 miljard BEF). De directe verkoop: Naar schatting 10% van de productie wordt vandaag via de directe verkoop aan de man gebracht.

De verkoop in de groothandel

Er bestaan een tiental distributiebedrijven die biologische producten in het groot verkopen.

De verkoop in de kleinhandel

De meeste biologische producten worden verkocht door bijna 600 Belgische gespecialiseerde natuurvoedingswinkels. Het aandeel van de kleinhandel in de distributie van bioproducten neemt af ten voordele van de supermarkten. Die hebben 50% marktaandeel, de natuurwinkels 40%.

Supermarkten

De groei van de biologische vraag in België zal waarschijnlijk via de grote en middelgrote supermarkten gebeuren. Dit blijkt ook in de andere Europese landen. Door bioproducten in grote ketens te verkopen, bereikt men daadwerkelijk het grote publiek en worden de producten toegankelijker.

Biofach is het evenement om aanwezig te zijn

Je krijgt er een overzicht van het biologisch aandeel wereldwijd, de nieuwe tendensen komen er aan bod, je kunt een aantal interessante seminars volgen en voor mensen die nieuwe producten wensen te ontwikkelen is het dé plaats om nieuwe ingrediënten te zoeken.

www.biofach.de

Hugo Baert, Probila

(Bron: www.biotheek.be, , december 2003)

DU - EkoConnect - neues Zentrum für Öko-Landbau Mittel- und Osteuropas gegründet

Fachleute und Vertreter des ökologischen Landbaus aus verschiedenen Teilen Europas haben das Internationale Zentrum für Ökologischen Landbau in Mittel- und Osteuropa EkoConnect gegründet. EkoConnect ist eine gemeinnützige Organisation und hat seinen Sitz in Dresden. Ziel des neuen Zentrums ist die Förderung des ökologischen Landbaus sowie eine verstärkte Zusammenarbeit und Vernetzung innerhalb und zwischen den Staaten Mittel- und Osteuropas. Dazu wird gegenwärtig ein Informations- und Koordinationsbüro aufgebaut. Künftig sollen Begegnungs- und Bildungsmaßnahmen in den alten und neuen EU-Ländern durchgeführt werden. Zielgruppen sind vornehmlich Erzeugerorganisationen, Institutionen und öffentliche Einrichtungen des ökologischen Landbaus in den EU-Beitrittsstaaten sowie Organisationen und Unternehmen der bisherigen EU-Länder, die mit erstgenannten in Kontakt treten wollen.

Näheres: www.ekoconnect.org

(Bron: SÖL, 12 januari 2004)



VSA - Alternatieve selectiemethode kan agressie onder leghennen beperken

Een team van wetenschappers van het Agricultural Research Service en de Purdue University in West Lafayette in de staat Indiana zoekt naar mogelijkheden om verbeteringen aan te brengen in het dierenwelzijn binnen de Amerikaanse pluimveehouderij. Het blijkt dat fokkerij bij kan dragen in het terugdringen van de problemen met kannibalisme.

Uit het onderzoek komt naar voren dat agressie onder hennen via fokkerij beïnvloed kan worden. Het onderzoeksteam hield groepen van 12 verwante hennen waarvan de snavels niet waren gekapt gedurende 58 weken in batterijkooien. Er werden vervolgens hennen geselecteerd uit de kooien met de hoogste productieresultaten en de kooien met het laagste sterftepercentage door kannibalisme. Onder de minst agressieve hennen lag de sterfte als gevolg van kannibalisme op 1,3%. Dat is aanzienlijk lager dan wat onder de commerciële lijnen gangbaar is.

In de gangbare fokkerij is het gebruikelijk om hennen individueel te huisvesten en vindt er feitelijk geen selectie plaats op de sociale eigenschappen van het dier. Met de benadering die in het onderzoek werd gekozen zou men volgens het onderzoeksteam tot foklijnen kunnen komen die zo weinig agressie vertonen dat snavelkappen in de praktijk achterwege kan blijven.

Het onderzoeksteam doet tevens onderzoek naar verschillende methodes om de snavels zo diervriendelijk mogelijk te behandelen. Ook wordt er onderzoek gedaan naar verrijkte kooien met zitstokken, legnesten en een ruimte waar hennen een stofbad kunnen nemen. Het toepassen van zitstokken draagt er toe bij dat de hennen sterkere poten ontwikkelen. De wetenschappers zijn ook op zoek naar alternatieven voor het geforceerd ruien van de hennen. In de praktijk wordt een periode van rust in de legperiode veroorzaakt door tijdelijk de voergift sterk te beperken. De rustperiode wordt gevolgd door een periode van enkele maanden waarin de hennen meer en ook zwaardere eieren leggen.

(Bron: Agricultural Research Service, 30 december 2003, knipsel uit: AgriHolland)

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is hét informatie- en documentatiecentrum voor de biologische landbouw en voeding, te bereiken via www.biotheek.be of 078/151 152.

Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Petra Tas, Dirk Verdickt en Susheela Schoenaers.

Abonnementenadministratie: Dirk Verdickt. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 900 relaties voornamelijk binnen de sector en de overheid.

Aan- of afmelden kan via de website: surf naar www.bioforum.be en klik op 'Nieuwsbrief' in de horizontale menubalk. Oude nummers kunnen steeds opgevraagd worden bij biotheek@bioforum.be